

Ганус Людмила

*здобувачка наукового ступеня доктора
філософії, кафедри конституційного
права та прав людини*

Науковий керівник:

Лук'янець-Шахова Валентина

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри конституційного
права та прав людини*

МІСЦЕ ТА РОЛЬ СТАТУСУ -УЧАСНИЦІ «ПАРТНЕРСТВА БІАРРІЦ» У ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

Статус країни-учасниці "Партнерства Біарріц" (також відомого як "Східне партнерство") має важливе місце та роль у євроінтеграційному процесі України. Ось кілька ключових аспектів, які стосуються цього партнерства:

Політична співпраця: "Партнерство Біарріц" засноване на принципах спільних цінностей, демократії, прав людини, правової держави та ефективного управління. Участь України в цьому партнерстві сприяє поглибленню політичної співпраці та діалогу з країнами-членами Європейського Союзу. Це дозволяє Україні активно впливати на прийняття рішень та формування політики, пов'язаної з європейською інтеграцією.

Економічне співробітництво: "Партнерство Біарріц" сприяє поглибленню економічного співробітництва між Україною та Європейським Союзом. Це включає зниження торговельних бар'єрів, підтримку інвестицій та створення сприятливих умов для розвитку бізнесу. Участь України в "Партнерстві Біарріц" сприяє прискоренню економічних реформ та гармонізації українського законодавства з європейськими стандартами.

Безпека та стабільність: Україна відіграє важливу роль у забезпеченні безпеки та стабільності у своїй регіоні. Партнерство Біарріц сприяє зміцненню співпраці в області оборони, безпеки та конфліктології. Це допомагає Україні забезпечувати свою національну безпеку, реформувати силові структури та підвищувати ефективність оборонних заходів.

Людський капітал та освіта: "Партнерство Біарріц" сприяє розвитку освіти, науки, культури та молодіжної політики. Це включає обмін студентами, науковими дослідженнями, спільні проекти та ініціативи. Участь України у цьому партнерстві допомагає зміцнювати людський капітал, підвищувати рівень освіти та розвивати талановиту молодь.

Отже, статус країни-учасниці "Партнерства Біарріц" відіграє важливу роль у євроінтеграційному процесі України, сприяючи політичній, економічній, безпековій та соціокультурній співпраці з Європейським Союзом та іншими країнами-членами "Партнерства Біарріц".

Саме тому, у вересні 2020 року Україна отримала офіційний статус учасниці «Партнерства Біарріц» – міжнародної ініціативи рівних прав і можливостей для всіх. Заснували «Партнерство Біарріц» 25 серпня 2019 року під головуванням Президента Франції Еммануеля Макрона лідери країн Групи семи (G7) на саміті в місті Біарріц (Франція). Метою партнерства є консолідація зусиль міжнародної спільноти та посилення відповідальності задля досягнення рівності жінок і чоловіків. Приєднання України до Партнерства – це визнання прагнення, зусиль і конкретних напрямків України до утвердження рівних прав та можливостей для чоловіків і жінок. Це про руйнування соціальних, економічних, ментальних та фізичних бар'єрів; про те, як позбутись стереотипів щодо розриву у рівні заробітної плати чи права на батьківську відпустку для догляду за дитиною, здобуття освіти за принципом «жіноча» чи «чоловіча» професія, «доступну інфраструктуру» для людей з особливими потребами. А також – про важливість «розвіювання штампів», починаючи з дитячого садочку: дівчачі та хлопчачі іграшки чи кольори, манери та багато іншого, що нав'язується в соціумі; про усунення з міжособистісних відносин мови насильства чи ворожнечі на всіх його рівнях, – «потягування за косички дівчаток» – це не прояв симпатії до протилежної статі, а вияв негативної поведінки, яку потрібно акцентувати та змінювати.

Україна, як учасниця «Партнерства Біарріц», відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1578-р взяла на себе зобов'язання в п'яти сферах:

1. реформування законодавства у сфері соціальних відпусток, пов'язаних із народженням дитини та доглядом за нею;
2. наскрізну інтеграцію гендерного компоненту в освітній процес – впровадження гендерної рівності в освітні процеси, антидискримінаційний освітній контент, однаковий доступ до освіти хлопцям та дівчатам, незалежно від вибору професії;
3. розвиток інклюзивного та гендерно чутливого публічного простору, дружнього до сімей з дітьми та маломобільних груп населення – люди з особливими потребами матимуть рівний доступ до інфраструктури;
4. забезпечення ефективної реалізації законодавства у сфері протидії домашньому та гендерно зумовленому насильству – держава готова стати на захист постраждалих через створення нових притулків, кімнат кризового реагування та надання різного виду допомоги;
5. зменшення розриву в оплаті праці жінок і чоловіків – за один вид діяльності має бути рівна оплата праці незалежно від статі [2].

Слід зазначити, що Україна стикається з деякими викликами та труднощами у реалізації "Партнерства Біарріц" у євроінтеграційному процесі. Ось декілька поточних аспектів, які можуть бути викликами для України: Геополітичний контекст: Україна знаходиться в складному геополітичному контексті, особливо з урахуванням збройної агресії росії проти України. Це може ускладнювати реалізацію певних аспектів "Партнерства Біарріц", зокрема у сфері безпеки та стабільності. Економічні перешкоди: Україні доводиться стикатися з економічними викликами та перешкодами у процесі євроінтеграції. Нестабільність економічної ситуації, корупція, недостатня конкурентоспроможність та несформованість бізнес-середовища можуть ускладнювати просування реформ та глибоку інтеграцію з європейським ринком. Реформи та інституційна побудова: Україні необхідно продовжувати роботу над структурними реформами, покращенням правової системи та побудовою ефективних інституцій. Це важливий аспект "Партнерства Біарріц" і вимагає значних зусиль та часу для досягнення прогресу. Удосконалення адміністративних процедур, забезпечення незалежності судової системи та

боротьба з корупцією залишаються викликами, які необхідно подолати. Комунікація та освіта: Важливим аспектом реалізації "Партнерства Біарріц" є комунікація з громадськістю та освіта громадян. Україна повинна активно залучати громадськість до діалогу та інформування про переваги та виклики, пов'язані з євроінтеграцією. Ефективна комунікація та освіта є ключовими для підтримки громадськості та формування позитивного ставлення до інтеграції з Європейським Союзом.

Звичайно, ці виклики та труднощі не є непереборними, і Україна активно працює над їх подоланням. Політична воля, реформи та підтримка з боку міжнародного співтовариства важливі для досягнення успіху у євроінтеграційному процесі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. «Gender equality advisory council's call to action». URL https://vsirazom.ua/wp-content/uploads/2020/09/g7_biarritz.pdf (дата звернення 10.06.2023)
2. Про затвердження плану заходів з реалізації зобов'язань Уряду України, взятих в рамках міжнародної ініціативи "Партнерство Біарріц" з утвердження гендерної рівності: Розпорядження Кабінету міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1578-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1578-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 17.06.2023)